

OTKA Bizottság Ügyrendje¹

2013

¹(Az OTKA Bizottság által 2011. 04. 13-án elfogadott OTKA Bizottsági Ügyrend - az OTKA törvény 2012.06. 06-tól érvényben lévő módosításai, valamint a 2012. 12. 20-án a Kormány által jóváhagyott OTKA SZMSZ alapján - aktualizált változata).

1. Jogszabályi háttér

Az OTKA Bizottság ügyrendjének jogszabályi alapja az Országos Tudományos Kutatási Alapprogramokról szóló 1997. évi CXXXVI. törvény (Tv.) és az OTKA Szervezeti és Működési Szabályzata (SZMSZ).

2. Szervezeti háttér

2.1. Az OTKA Bizottság tagjai

Az OTKA vezető testülete az Országos Tudományos Kutatási Alapprogramok Bizottsága (a továbbiakban: OTKA Bizottság), amely elnökből, két alelnökből és 15 tagból áll. Az OTKA Bizottság elnökére, alelnökeire és tagjaira a Tv. 2.§-ában meghatározott személyek és szervezetek tesznek javaslatot. Az OTKA Bizottság elnökét, alelnökeit és tagjait - a tudományterületi kollégiumok elnökeinek kivételével - a miniszterelnök bízta meg hároméves időtartamra. A megbíztatás egy alkalommal, újabb három évre meghosszabbítható.

Az OTKA Bizottság nem kormánytisztviselői jogviszonyban álló tagjai nem lehetnek egyidejűleg más, központi költségvetésből finanszírozott tudománytámogató program vezető testületének tagjai. Az OTKA Bizottságba felkért kormánytisztviselők tisztsége kormánytisztviselői jogviszonyuk megszűnése esetén megszűnik. Erről a munkáltatói jogkör gyakorlója köteles az OTKA Bizottság elnökét tájékoztatni.

2.2. Tudományterületi Kollégiumok

Az OTKA Bizottság keretében három tudományterületi kollégium (a továbbiakban: kollégium) működik: Társadalom- és Bölcsészettudományi Kollégium, Műszaki és Természettudományi Kollégium és Élettudományi Kollégium, akiknek elnökei az OTKA Bizottság tagjai. A tudományterületi kollégiumok elnökeit az OTKA Bizottság titkos szavazással kialakított javaslata alapján a Bizottság elnöke kéri fel három évre. A kollégiumok elnökeinek megbíztatása egy alkalommal, újabb hároméves időtartamra meghosszabbítható.

A tudományos kutatással foglalkozó tudományterületi szervezetek, közösségek, az OTKA által az utolsó négy évben támogatott projektek vezető kutatói és a tudományterületi Kollégiumok ajánlásai alapján, az OTKA Bizottság elnöke szakmai indoklással alátámasztott javaslatot tesz a kollégiumok új tagjaira és elnökeire az OTKA Bizottságnak. A tudományterületi kollégiumok tagjait az OTKA Bizottság titkos szavazással kialakított javaslata alapján a Bizottság elnöke kéri fel három évre. A kollégiumok tagjainak megbíztatása nem hosszabbítható meg. Az OTKA Bizottság titkos szavazással kialakított javaslata alapján a Bizottság elnöke a megbíztatásuk alól felmentheti a kollégiumok azon tagjait, akik az OTKA munkájában több mint 6 hónapig nem vesznek részt. Az OTKA Bizottság elnöke a hiányzó szakterületről – legfeljebb egy éves időtartamra - helyettesítő tagot kérhet fel.

2.3. Operatív Bizottság

Az OTKA Bizottság keretében, az üléseinek előkészítése érdekében és a gyakori teendők összehangolt elvégzésének biztosítása érdekében Operatív Bizottság működik, amelyik rendszeresen ülésezik. Az Operatív Bizottság tagjai az OTKA Bizottság elnöke, alelnökei, a tudományterületi kollégiumok elnökei és az OTKA Iroda igazgatója. Az Operatív Bizottság üléseire szakértők is meghívhatók. Az Operatív Bizottság üléseit az OTKA Bizottság elnöke, vagy az általa megbízott alelnök vezeti. Az Operatív Bizottság a döntését szavazattöbbséggel hozza. Az Operatív Bizottság döntéseiről az OTKA Bizottság tagjait az OTKA Bizottság ülésén tájékoztatni kell.

3. Feladatkörök, működési feltételek

3.1. Az OTKA Bizottság elnökének általános feladatai:

- a. javaslatot tesz az OTKA Bizottság számára a pénzügyi források fő jogcímei szerinti felosztására,
- b. évente beszámol az OTKA működéséről a Kormánynak,
- c. az Akadémia elnökének országgyűlési beszámolójához az OTKA támogatásával elért kiemelkedő tudományos eredményekről és tudományos infrastruktúra fejlesztésekről összefoglalót készít, amelyet jóváhagyásra terjeszt az OTKA Bizottság elé,
- d. képviseli az OTKA-t, e jogkörét - esetenként vagy az ügyek meghatározott csoportjára nézve - az alelnökökre, illetve a Bizottság egyes tagjaira ruházhatja át,
- e. gondoskodik az OTKA Szervezeti és Működési Szabályzatának elkészítéséről, aktualizálásáról, amelyet jóváhagyás céljából az OTKA Bizottság elé terjeszt, és egyetértés céljából megküld a Kormány részére,
- f. javaslatot tesz az OTKA Bizottság számára az OTKA működését részleteiben szabályozó Ügyrendekre,
- g. irányítja az OTKA Iroda működését, az Iroda vezetője (igazgatója) és alkalmazottai tekintetében gyakorolja a munkáltatói jogokat,
- h. a költségvetési támogatás finanszírozási ütemének figyelembevételével jóváhagyja a kutatási támogatások éves finanszírozási tervét,
- i. ellenőrzi az OTKA pénzeszközeinek felhasználását,
- j. jóváhagyja az Iroda igazgatója által benyújtott, az Iroda tevékenységére vonatkozó Szervezeti és Működési Szabályzatot,
- k. jóváhagyja az Iroda éves költségvetését és annak végrehajtásáról készített éves beszámolót,
- l. a pályázat nyertesével és a kutatás feltételeit biztosító kutatóhellyel történő szerződéskötési feladatát az OTKA Iroda igazgatójára ruházza át.

3.2. Az OTKA Bizottság általános feladatai:

- a. az elnök javaslata alapján dönt a pénzügyi források fő jogcímei szerinti felosztásáról,
- b. meghatározza a kiemelt kutatási területeket és felhasználási célokat,
- c. javaslatot tesz a Kormánynak az OTKA költségvetési támogatási összegére,
- d. dönt a tudományterületi kollégiumok között felosztható keretekről,
- e. a tárgyévben rendelkezésre álló költségvetési előirányzat Tv-ben meghatározott mértékéig vállalhat előre kötelezettséget a tárgyévet követő évekre, az előző években vállaltak beszámításával,
- f. elfogadja az éves költségvetési tervet és beszámolót,
- g. jóváhagyja, és nyilvánosságra hozza az OTKA Szervezeti és Működési Szabályzatát,

- h. jóváhagyja, és nyilvánosságra hozza az OTKA működésének részleteit szabályozó Ügyrendeket,
- i. jóváhagyja az OTKA Bizottság elnöke által az Akadémia elnökének országgyűlési beszámolójához az OTKA támogatásával elért kiemelkedő tudományos eredményekről és tudományos infrastruktúra fejlesztésekről készített összefoglalót,
- j. meghatározza az OTKA Bizottság belső működési rendjét,
- k. a kollégiumok javaslatainak a figyelembevételével meghatározza a pályázati és bírálati eljárást,
- l. jóváhagyja a pályázókkal kötendő szerződések tervezetét,
- m. dönt a kutatási rész- és zárójelentések értékelési eljárásáról,
- n. rendelkezik a pályázati döntések és az elért kutatási eredmények nyilvánosságra hozataláról,
- o. döntést hoz a kollégiumok által betervezett kérdésekben.

3.3. Az OTKA Bizottság működése:

- a. az OTKA Bizottság szükség szerint, de évente legalább négyszer ülésezik,
- b. a Bizottság minden tagja szavazati joggal rendelkezik,
- c. a Bizottság tagjai nem helyettesíthetők,
- d. a Bizottság határozatképes, ha kinevezett tagjai közül több mint 50% jelen van,
- e. a Bizottság szavazattöbbséggel dönt, szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt,
- f. a Bizottság speciális szakmai feladatokra, egyes bírálatokra külön szakértőket kérhet fel, hívhat meg ülésére, akik nem rendelkeznek szavazati joggal,
- g. indokolt esetben a pályázatok bírálatának lebonyolítását - a kollégiumok javaslata alapján - külön ad hoc Bizottság bevonásával végzi,
- h. a bizottsági ülések állandó meghívottja a Nemzeti Tudománypolitikai és Innovációs Testület Titkárságának vezetője és az OTKA Iroda igazgatója,
- i. a Bizottság üléséről emlékeztető készül, amelyet a tagokon kívül az állandó meghívottak is megkapnak,
- j. a Bizottság ülésein megvitatandó anyagokat, a meghívóval együtt a tagok az ülés előtt legalább tíz nappal megkapják
- k. a Bizottság tagjai az ülés előtt kiküldött és/vagy az elektronikus rendszerben hozzáférhető háttér anyagok birtokában az OTKA Bizottság elnökének, előzetesen írásban is benyújthatják észrevételeiket.

3.4. Összeférhetlenségi szabályok

- a. Az OTKA Bizottság tagjaira is alkalmazni kell az OTKA Összeférhetlenségi Szabályzatban leírtakat. Az OTKA Bizottság működése során az OTKA testületi tagjaira érvényes titoktartási és összeférhetlenségi szabályokat szigorúan be kell tartani. Az OTKA SZMSZ-en kívül figyelembe kell venni az összes érvényben lévő, az OTKA honlapján is megtalálható összeférhetlenségi szabályt. Pályázati támogatási javaslatokról döntő ülésen a résztvevők titoktartási és összeférhetlenségi nyilatkozatot tesznek.
- b. Az OTKA Bizottság tagjai nem vehetnek részt olyan OTKA-támogatást igénylő pályázatokban, amelyet megbízatásuk időszaka alatt nyújtanak be. A bírálati folyamatban nem vehet részt és nem szavazhat az, aki az adott pályázatban érdekelt, vagy egyéb okból elfogult.
- c. Az OTKA Bizottság tagjai nem kérhetők fel az OTKA-támogatást igénylő pályázatok szakmai bírálatára.

4. Az OTKA Bizottság feladatai a pályázatokkal/projektekkel kapcsolatosan

4.1.A támogatások odaítélésének folyamatában

Az OTKA Bizottság:

- a. a kollégiumok javaslatainak figyelembevételével meghatározza a pályázati eljárást, a pályázatok elbírálásának menetét a Pályázati Ügyrendben szabályozza.
- b. javaslatot tesz az elnöknek az aktuális pályázati felhívás pályázóinak körére és a pályázat típusára,
- c. a pályázatokat - az OTKA Bizottság javaslata alapján - a Bizottság elnöke hirdeti meg
- d. a tudományterületi kollégiumok javaslata alapján dönt a benyújtott pályázatok támogatásáról és azok előirányzati bontásáról, egyeztetve a kapcsolódó rendeltetésű fejezeti kezelésű előirányzatok és elkülönített állami pénzalapok előirányzatai felhasználásával,
- e. a tudományterületi kollégiumok tagjainak pályázatait - a kollégiumok elnökeinek előterjesztése alapján - bírálja el és dönt a támogatásokról,
- f. a nyertes pályázatok támogatási összegének listáját az OTKA Bizottság honlapján nyilvánosságra hozza,
- g. a kollégiumok vagy eseti bizottságok támogatási javaslatai, illetve az azokhoz kapcsolódó testületi és bírálói vélemények az ülés előtt lehetőleg két héttel (de legalább egy héttel) az OTKA elektronikus rendszerében (EPR) az OTKA Bizottság tagjai részére elérhetőek. A tagok csak azon pályázatok szakértői véleményeit tekinthetik meg, amelyekben nem összeférhetetlenek.
- h. az OTKA Bizottság tagjai egyedi pályázatok ügyében csak kivételesen indokolt esetben fogalmazhatnak meg véleményt. Ha egy egyedi pályázat ügyében kíván egy bizottsági tag az előterjesztéstől eltérő javaslatot tenni, akkor ezt a véleményt az ülés előtt legalább négy nappal írásban kell eljuttatnia az elnökhöz.

4.2.A támogatások felhasználása ellenőrzésének folyamatában

- a. A szerződésben foglalt feltételek megváltozása esetén, valamint a szerződés lejártakor, illetve a támogatott kutatások meghiúsulása miatt a fel nem használt előirányzatokról, a beszerzett tárgyi eszközökkel és készletekkel való további rendelkezési jogról, a kutatási eredmények értékelésével összefüggésben az OTKA Bizottság elnöke dönt. A támogatási szerződés megszegése esetén a támogatás összegének visszafizetése tárgyában az OTKA Bizottság elnöke - a kollégiumok elnökei előterjesztése alapján - dönt.
- b. A rész- illetve zárójelentési kötelezettség elmulasztása esetén a tudományterületi kollégiumok indítványa és az OTKA Bizottság döntése alapján az elnök elrendelheti
 - a támogatási összeg visszatartását, a kutatási szerződés felbontását,
 - az OTKA támogatásokból 1-5 évre történő kizárást,
 - a teljes vagy részleges támogatási összeg visszautalását is.

4.3.A pályázati reklamációk, eljárási és etikai ügyekben

- a. A pályázati/projekt reklamációk, eljárási és etikai ügyek eljárásrendjéről az OTKA SZMSZ rendelkezik.
- b. Amennyiben a reklamáció eredményeképpen az a javaslat születik, hogy egy nem támogatott pályázat támogatást nyerjen, erről - az OTKA Bizottság elnökének előterjesztésére – az OTKA Bizottság vagy az Operatív Bizottság dönt.
- c. Eljárási illetve etikai vétségre irányuló reklamáció esetén az OTKA Bizottság elnöke dönt arról, hogy az OTKA Bizottság elé terjeszti-e az ügyet. Az OTKA Bizottság – az elnök előterjesztése alapján - dönt arról, hogy az ügy kivizsgálására ad hoc Eljárási- és Etikai Bizottságot kér fel.